

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci *žalobkyně: L. S., bytem M. L. – V., proti žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5 (dále jen ČSSZ), v řízení o žalobě ze dne 25.4.2014 proti rozhodnutí žalované ze dne 3.3.2014 č.j. X o invalidní důchod,*

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Soud upozorňuje, že řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen *s.ř.s.*), a pro návrh na přezkoumání rozhodnutí je stanoven termín *žaloba*, účastníci jsou označováni *žalobce/žalobkyně* a *žalovaný*.

Včasnou žalobou ze dne 25.4.2014 se žalobkyně domáhá přezkoumání napadeného rozhodnutí žalované ze dne 3.3.2014 č.j. X, neboť s ním nesouhlasí, protože se zcela neztotožňuje se závěry žalované, že nesplňuje podmínky pro přiznání invalidního důchodu, a se závěry posudku o invaliditě ze dne 27.2.2014, kdy byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 30%, protože nebyly vzaty v úvahu všechny možné aspekty pro stanovení této míry, navíc jsou posudkové závěry nesprávné, jelikož byly učiněny bez jejího kompletního vyšetření, bez dostatečných podkladů, jež by objektivně vyhodnocovaly její zdravotní stav, který stručně popsala. Dožadovala se přiznání invalidního důchodu i kvůli tomu, že z psychologického hlediska je v současné době velmi obtížně pracovní zařaditelná a proto je vhodné její dlouhodobou situaci takto řešit invaliditou alespoň prvního stupně. Dále uvedla, že nepřiznání invalidního důchodu pocítuje jako újmu na svých právech, proto žádala, aby v

rámcí přezkumu bylo provedeno kompletní lékařské vyšetření, které by zohledňovalo celý rozsah jejích zdravotních problémů; navrhla ustanovit znalce a provést znalecké dokazování z oboru psychiatrie, neurologie a ortopedie, čímž bude jednoznačně prokázáno, že splňuje podmínky pro přiznání invalidního důchodu. Závěrem navrhla zrušení napadeného rozhodnutí ze dne 3.3.2014 i předcházejícího ze dne 15.1.2014 a vrácení věci žalované, dále požadovala náhradu nákladů řízení bez specifikace. (*K žalobě připojila mimo jiné i kopii napadeného rozhodnutí.*)

*Napadeným rozhodnutím ze dne 3.3.2014 žalovaná zamítla námitky žalobkyně a potvrdila rozhodnutí ČSSZ č.j. X ze dne 15.1.2014, jímž byla zamítnuta její žádost o invalidní důchod pro nesplnění podmínek dle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen **zákon**), neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Cheb (dále jen **OSSZ**) ze dne 6.1.2014 není invalidní, jelikož její pracovní schopnost z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla pouze o 25%. V odůvodnění rozhodnutí ze dne 3.3.2014 bylo uvedeno, že novým posudkem o invaliditě vypracovaným lékařem ČSSZ dne 27.2.2014 bylo zjištěno, že žalobkyně není invalidní, i když se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který omezuje fyzické schopnosti a má vliv na pokles pracovní schopnosti, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položce 5c) přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen **vyhláška**), pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 25-35%; žalobkyni byl přiznán s ohledem na aktuální klinický nález střed vymezeného rozpětí, tj. 30%, proto nebylo možno jejím námitkám vyhovět.*

Z obsahu vyžádaného posudkového spisu OSSZ Cheb vedeného ohledně žalobkyně a v něm založeného záznamu o jednání a posudku o invaliditě této OSSZ ze dne 6.1.2014 soud zjistil, že žalobkyně nebyla uznána invalidní podle § 39 odst. 1 zákona, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položce 5c) přílohy vyhlášky, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 25% a tato ve smyslu § 3 a § 4 citované vyhlášky nebyla změněna. Dále ze založeného záznamu o jednání a posudku o invaliditě v řízení o námitkách vypracovaného ČSSZ pracoviště Plzeň dne 27.2.2014 vyplývá, že zdravotní postižení žalobkyně bylo hodnoceno shodně pouze s tím rozdílem, že byla přiznána míra poklesu pracovní schopnosti 30%, která také ve smyslu § 3 a § 4 citované vyhlášky také nebyla změněna.

*Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě dne 16.5.2014 navrhla k důkazu posudek příslušné Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen **komise** či **PK MPSV**). Ze zaslaného dávkového spisu vedeného žalovanou ohledně žalobkyně vyplývá, že napadené rozhodnutí ze dne 3.3.2014 bylo žalobkyni doručeno dne 5.3.2014.*

V této projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců PK MPSV, jak vyplývá z § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění. K žádosti soudu PK MPSV

pracoviště v Plzni vypracovala po jednání konaném dne 28.8.2014 posudek, když jednání byla přítomna i žalobkyně za účasti odborného lékaře z oboru psychiatrie, dle jehož závěru k datu vydání napadeného rozhodnutí (3.3.2014) žalobkyně nebyla invalidní dle § 39 odst. 1 zákona, protože nešlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35%, neboť komise hodnotila její zdravotní postižení v souladu s řízením o námitkách *dle kapitoly V, položky 5c) přílohy vyhlášky* 30% míry poklesu pracovní schopnosti (*tím již nevzniká podmínka pro využití § 3 a § 4 vyhlášky*) vzhledem ke skutečnosti, že její postižení lze hodnotit jako hraničně středně těžké se sníženou schopností sociálního fungování s omezením jen některých denních aktivit, ale postižení nedosahuje 35% proto, že úzkostně depresivní porucha je na stávající medikaci dobře залечена, nespavost se zlepšuje, žalobkyně ve vlastním šetření v komisi neshledána depresivní, dle doložených nálezů bez psychotických příznaků a ostatní vyšetření ve funkčním dopadu nedosahují posudkové významnosti. Dle komise je žalobkyně schopna pracovat jako uklízečka. K námitkám uvedeným v žalobě komise uvedla, že odborný lékař sám o sobě nemá kompetence se vyjadřovat ke skutečnosti, zda zdravotní potíže posuzovaných by měly být řešeny invalidním důchodem či ne. Dle dalších lékařských zpráv z psychiatrie došlo ke stabilizaci stavu a ke zlepšení, což bylo zjištěno i v komisi při vyšetření psychiatrem, čímž je naplněn požadavek komplexnosti vyšetření. Pokud se týče neurologického nálezu, pak postižení žalobkyně nedosahuje samo o sobě poklesu pracovní schopnosti takové, aby zakládalo přiznání invalidity, když omezení jsou všeobecného charakteru; zvedání těžkých břemen lze vykompenzovat pomůckami, prochladnutí má preventivní charakter řešitelný vhodným oblečením či prací v uzavřených místnostech. Pokud se týče uváděného rozporu v posudku, pak dle zákona položka 5c) je hodnocena celá jako středně těžké postižení v hodnotách poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 25-35% a to znamená, že může zakládat vznik invalidity či nikoli; neznamená tedy, že středně těžké postižení musí být vždy spojováno se vznikem invalidity. Postižení žalobkyně v současné době odpovídá hraničně středně těžkému postižení, odpovídá kategorii Osoba zdravotně znevýhodněná.

Žalobkyně před dožádaným Okresním soudem v Chebu dne 13.11.2014 v přítomnosti advokátky JUDr. Beáty Burianové, která ji zastupovala pouze při výslechu, setrvala na podané žalobě a vyjádřila nesouhlas s posudkem, protože lékařka v rámci vyšetření před komisí se jí věnovala toliko 5 minut, kdežto její ošetřující MUDr. P. se jí věnuje tři čtvrtě hodiny, proto se domnívá, že komise neprovedla vyšetření řádně a navíc neurolog MUDr. K. jí sdělil, že nemůže zvedat těžší předměty, zatímco komise uvedla, že nemůže zvedat těžké předměty, v čemž je rozdíl. Dle ní ji invalidizují zejména psychické problémy ve formě depresí, které ji činí nerozhodnou, trápí ji i chronické zívání z nedostatku spánku a dle ošetřující lékařky splňuje minimálně kritéria pro invaliditu prvního stupně, i když se považuje za neschopnou výkonu jakéhokoli zaměstnání; požadovala provedení znaleckého posudku. Uvedla také, že její účast u jednání soudu bude záviset na aktuálním zdravotním stavu.

K žádosti soudu *PK MPSV doplnila svůj posudek dne 22.1.2015* a v jeho závěru uvedla, že trvá na svém původním posudku ze dne 28.8.2014 a zdůraznila, že žalobkyni byl dán dostatečný prostor k vyjádření obtíží, když odborný lékař při jednání vychází především z doložené dokumentace a pouze si některé zdravotní věci upřesňuje cíleným dotazem; při jednání žalobkyně ze subjektivních obtíží uvedla nespavost, stav se zlepšil, spí 4-6 hodin,

klouby ji nebolí, chronické zívání uváděné např. v psychiatrickém vyšetření ze dne 15.5.2014 MUDr. P. nemá posudkově významný dopad. K namítanému rozdílu ohledně zvedání předmětů komise uvedla, že zvedání předmětů těžkých je pojem universální, těžší se užívá více ve srovnání s jiným předmětem jiné hmotnosti, ale v Zákoníku práce jsou dána přesná kritéria pro hmotnost zvedání předmětů u žen i u mužů, takže zvedání předmětů bylo zdůvodněno dostatečně. Psychický tlak během jednání nebyl na žalobkyni vytvářen tak jako na všechny posuzované v komisi, přítomný psychiatr má k nim vždy vysoce profesionální přístup. Vyjádření k pracovnímu zařazení obsahuje původní posudkové zhodnocení, kde jsou vyjmenovány i kontraindikace k pracovnímu zařazení, které zohledňují i denní rytmus obtíží žalobkyně; stávající medikace je dle odborných vyšetření vyhovující. Komise také zdůraznila, že stupně invalidit posuzuje výhradně posudkový lékař, jiný odborný lékař není dostatečně kompetentní se ke stupni invalidity vyjadřovat. (*Stejnopis posudku i jeho doplnění byl doručen žalobkyni i žalované.*)

V podání ze dne 16.2.2015 žalobkyně navrhla, aby soud doplnil dokazování o nový znalecký posudek z oboru psychiatrie, neurologie a ortopedie, který by relevantně zjistil její zdravotní stav, který se nezlepšuje, pouze se zhoršuje; omluvila i svoji nepřítomnost z důvodu nemoci u jednání soudu dne 19.2.2015 a požadovala vyhovění žalobě a náklady řízení.

Ústního jednání u zdejšího soudu dne 19.2.2015 se žalobkyně nezúčastnila z důvodu nemoci; přítomný zástupce žalované považoval za nadbytečný návrh žalobkyně ze dne 16.2.2015 na doplnění dokazování, jelikož stěžejním důkazem v tomto řízení je posudek PK MPSV, jehož obsah i doplnění je dostatečné; soud se ztotožnil s názorem žalované a vyhlášeným usnesením návrh žalobkyně na doplnění dokazování znaleckým posudkem z oboru psychiatrie, neurologie a ortopedie zamítl jako nadbytečný, neboť pro rozhodnutí má k dispozici citovaný posudek PK MPSV a důkazní řízení skončil. Závěrem zástupce žalované navrhl zamítnutí žaloby s ohledem na závěr posudku PK MPSV, neboť žalobkyně nebyla shledána invalidní a zhoršuje-li se její zdravotní stav, má možnost podat novou žádost o přiznání invalidního důchodu, když v této věci se zdravotní stav posuzoval pouze k 3.3.2014.

S účinností od 1.1.2010 je stanoveno v § 39 zákona následující:

(1) Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

(2) Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla

- a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,*
- b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,*
- c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*

(3) Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Pro úplnost krajský soud dodává, že dle § 3 odst. 1 citované vyhlášky v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. Podmínky pro toto zvýšení nebyly shledány posudkovými lékaři (OSSZ, ČSSZ i PK MPSV) viz shora. Od 1.1.2010 se za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce /§ 2 odst. 3 věta druhá vyhlášky č. 359/2009 Sb./.

Žalobkyně se podanou žalobou domáhá přiznání invalidního důchodu z důvodů v ní uvedených. Subjektivní pocit žalobkyně o tom, že by jí měla být přiznána invalidita pro jí popsané zdravotní potíže, nemůže být důvodem pro přiznání požadované invalidity, není-li podložen objektivně zjištěným zdravotním stavem. Invaliditu v příslušném stupni lze pojištěnci přiznat pouze tehdy, vyplývá-li z výsledku lékařských vyšetření a nikoliv proto, že pojištěnec je subjektivně o své invaliditě přesvědčen či argumentuje důvody shora uvedenými. Navíc nelze přehlédnout, že důkazní břemeno spočívá na žalobkyni, tudíž prokázání tvrzení ohledně invalidity prokazuje zejména lékařskými zprávami ošetřujících lékařů, které jsou posudkově zhodnoceny posudkovými lékaři, neboť pouze oni jsou ze zákona oprávněni k posuzování invalidity pojištěnců; žalobkyně byla přítomna při posouzení zdravotního stavu u OSSZ, ČSSZ i PK MPSV, tudíž měla i možnost předložit další lékařské zprávy.

Soud ještě připomíná, že podle § 75 odst. 1 s.ř.s. při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci *stav ke dni 3.3.2014*. Pokud u žalobkyně dojde (nebo již došlo) ke zhoršení jejího zdravotního stavu, má kdykoliv znovu možnost podat žádost o přiznání invalidity (prvního až třetího stupně) v novém správním řízení (*nejlépe po poradě se svými ošetřujícími lékaři*). Přiznání invalidity však není vázáno na situaci na trhu práce, na nemožnosti zajistit si vhodné zaměstnání apod. a navíc pro výplatu invalidního důchodu je nutné splnění další zákonné podmínky a to potřebné doby pojištění, která činí u pojištěnce staršího 28 let minimálně 5 let doby pojištění v posledních 10 letech před vznikem invalidity a u pojištěnce staršího 38 let se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity; potřebná doba pojištění činí přitom 10 roků. (*Žalobkyně je již od prosince 2008 v evidenci úřadu práce a celá tato doba není ve smyslu zákona dobou pojištění – viz § 5 odst. 2 písm. a) zákona.*)

Po zhodnocení provedených důkazů dospěl v této věci soud k závěru, že *žaloba proti napadenému rozhodnutí žalované ze dne 3.3.2014 není důvodná*. Při posouzení zdravotního stavu a dochované pracovní schopnosti žalobkyně vycházel soud především z posudku PK MPSV ze dne 28.8.2014 vypracovaného na základě řádně zjištěného zdravotního stavu žalobkyně, který byl doplněn dne 22.1.2015, protože komise pro jeho posouzení měla dostatek odborných lékařských nálezů zejména z doby před vydáním, ale i po vydání napadeného rozhodnutí. Soud považuje za přesvědčivé i posudkové závěry, k nimž komise na základě zjištěných skutečností dospěla, neboť v posudku je řádně stanovena hlavní příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně, je popsána míra funkčního postižení vyplývající

z jejích onemocnění, řádně je odůvodněn posudkový závěr, je stanoveno i omezení, které však žalobkyni nevylučuje zcela z možnosti výkonu zdravotně vhodného zaměstnání. Lékař OSSZ, který vypracoval podkladový posudek pro vydání rozhodnutí ČSSZ ze dne 15.1.2014, i lékař ČSSZ hodnotící zdravotní stav v řízení o námitkách, stejně jako PK MPSV, hodnotili shodně zdravotní stav žalobkyně dle kapitoly V, položky 5c) přílohy vyhlášky, pouze míra poklesu byla hodnocena 25% u OSSZ, kdežto 30% lékařem ČSSZ a PK MPSV, ale ve svém důsledku tento rozdíl je bez vlivu na výsledek hodnocení, jelikož uvedená přiznaná míra poklesu však nedosáhla minimálně potřebných 35% této ztráty pro invaliditu prvního stupně, tudíž žalobkyně nebyla uznána invalidní k datu vydání napadeného rozhodnutí. Posudek PK MPSV soud považuje za úplný a celistvý, jelikož byl vypracován za účasti odborného lékaře z oboru psychiatrie po zhodnocení veškeré doložené zdravotnické dokumentace žalobkyně a při vyhodnocení posudkových závěrů bylo vycházeno ze zjištěných diagnóz.

Ze shora uvedených důvodů proto soud žalobě žalobkyně nepřisvědčil a žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s., dle něhož soud zamítne žalobu, není-li důvodná (výrok I. rozsudku). Soud napadené rozhodnutí žalované ze dne 3.3.2014 shledal jako věcně správné a odpovídající zákonu, neboť žalobkyně neprokázala, že splňuje podmínky pro přiznání invalidity minimálně prvního stupně a žalovaná se vypořádala dostatečným způsobem i se všemi jejími námitkami proti rozhodnutí ze dne 15.1.2014, tudíž žalobkyně na svých právech nebyla zkrácena, i když je přesvědčena o opaku, neb jí nebyla přiznána požadovaná invalidita.

Žalobkyně ve věci neměla úspěch a správní orgán ze zákona nemá právo na náhradu nákladů řízení, soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jak vyplývá z ust. § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s. (výrok II. rozsudku).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení ve dvou písemných vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Plzni dne 19. února 2015

JUDr. Alena Hocká
samosoudkyně